

07 במאי 2020
י"ג באייר תש"פ
0491-0011-2020-019764

חוזר מס' 11/2020

אל: סמנכ"לים בכירים למינהל ולמשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
המנהלים האדמיניסטרטיביים בבתי החולים הממשלתיים
הממונים על הרווחה במשרדי הממשלה ויחידות הסמך

הנדון: יום ללא עישון - לשנת 2020 – בצל מגפת הקורונה

1. בכל שנה בתאריך 31 במאי, מציינים בכל העולם את "יום ללא עישון". יום זה מתקיים בישראל בכל שנה, במקביל ליום ללא עישון המצוין בכל המדינות החברות בארגון הבריאות העולמי WHO, מאז שנת 1987. השנה יחול יום ללא עישון ביום ראשון ח' בסיוון תש"פ, ויצוין בצל מגפת הקורונה.

2. מטרתו של יום זה היא להעלות על סדר היום העולמי את נושא העישון ולהגביר את המודעות למניעת תמותה ותחלואה ממחלות הנגרמות בעקבות עישון טבק.

כמה מילים על הקשר בין העישון לקורונה

עישון טבק בכל צורותיו מזיק למערכות הגוף, לרבות מערכות כלי הנשימה, הלב וכלי הדם - אותן מערכות שעלולות להיפגע מ-COVID19. מידע מסין, מקור התפרצות הנגיף, חושף כי אנשים אשר סבלו מבעיות בלב ובכלי הדם או מבעיות במערכת הנשימה, אשר נגרמו משימוש בטבק או מסיבות אחרות, נמצאו בסיכון מוגבר להתפתחות תסמינים קשים של המחלה.

העדויות מההתפרצויות הקודמות של הנגיף/ים הללו הצביעו על כך שעישון טבק תורם באופן ישיר או עקיף לסיכון מוגבר להידבקות ולתמותה, ולצפי פחות טוב להחלמה.

מדוע דווקא עכשיו כדאי לנסות להיגמל מעישון?

שימוש בטבק מגביר באופן דרמטי את הסיכון לנזקי בריאות חמורים, כולל בעיות במערכת הנשימה ומחלות לב וכלי דם. חיוני וחשוב בכל זמן לנסות להיגמל מעישון, ועל אחת כמה וכמה עכשיו, על מנת להפחית את הנזקים הנגרמים ע"י COVID19.

מעשנים אשר נגמלים מעישון עשויים גם להפחית את סיכויי ההידבקות, מכיוון שגמילה מפחיתה את תדירות נגיעת האצבעות בפה. יתרה מכך, מי שנדבק עשוי להתמודד טוב יותר עם המחלה, היות

ולגמילה השפעה מיטיבה כמעט מידית על תפקוד הריאות, הלב וכלי הדם, והשיפור בתפקודם עולה ככל שחולף זמן מהפסקת העישון.

שיפור תפקוד זה עשוי להגביר את יכולת ההחלמה של מי שנדבק ולהפחית את סיכויי התמותה. כמו כן, תסמינים קלים יותר והתאוששות מהירה יותר מפחיתים את הסיכון להדביק אנשים נוספים.

ראו עוד על הקשר בין העישון לקורונה בחלק "שאלות ותשובות על עישון ומגפת הקורונה" - [באתר של האגודה למלחמה בסרטן](#).

להלן כמה נתונים על עישון ומעשנים¹:

העישון מוגדר כגורם המוות הגדול ביותר בעולם, הניתן למניעה.

העישון גורם לנזקים בריאותיים רבים ומגוונים כגון: מחלות בדרכי הנשימה, מחלות כלי דם, סוגים שונים של מחלות סרטן ובראשן סרטן הריאות, אין אונות, פגיעה בראייה, דלדול מאגרי ויטמין C בגוף ועוד. לעיתים הנזק הגופני, שנגרם מהעישון אינו ניתן לתיקון.

העישון גורם ליותר מקרי מוות מאשר רצח, התאבדויות, תאונות דרכים, השמנת יתר, זיהום אוויר ואי פעילות גופנית גם יחד.

על פי הערכות ארגון הבריאות העולמי, העישון גובה את חייהם של כ-7 מיליון בני אדם מידי שנה, ומספר זה צפוי לעלות אם מדינות העולם לא יאמצו אסטרטגיות שהוכחו כיעילות לצמצום העישון ונזקיו.

בישראל מתים בכל שנה כ-8,000 איש ואישה ממגוון המחלות הנגרמות מעישון. כ-800 מהם לא עישנו בעצמם, אלא נחשפו בצורה משמעותית לעישון כפוי. העישון גורם ל-16 סוגי סרטן שונים ולמחלת הריאות חסמת ריאתית. השימוש במוצרי העישון השונים בהם סיגריות, נרגילות, סיגריות אלקטרוניות ואחרים, ממכר ומזיק לבריאות. רק הפסקה מוחלטת של צריכת טבק וגמילה מהתמכרות לניקוטין יפחיתו את הסיכון לחלות במחלות הסרטן, מחלות הלב וכלי הדם ומחלות הנשימה הקשורות בעישון או באידוי.

מידע נוסף ונתונים המתייחסים לנושא העישון ניתן למצוא באתר האינטרנט של:

ארגון הבריאות העולמי:

<https://www.who.int/news-room/events/detail/2020/05/31/default-calendar/world-no-tobacco-day-2020-protecting-youth-from-industry-manipulation-and-preventing-them-from-tobacco-and-nicotine-use>

¹ הנתונים התקבלו מהמחלקה לחינוך וקידום בריאות, שירותי בריאות הציבור – במשרד הבריאות

<https://www.cancer.org.il/search/default.aspx?q=%D7%A2%D7%99%D7%A9%D7%95%D7%9F>

איסורים שנכנסו לתוקף ביום שישי ה 8 במרץ 2019

החל מיום 8.3.2019 חלים על הסיגריות האלקטרוניות כל ההגבלות והאיסורים החלים על סיגריות רגילות **לרבות איסור עישון במקומות ציבוריים**, חובת הדפסת אזהרה על האריזה, איסור מכירה לקטינים ועוד.

3. במסגרת יום זה אנו חוזרים ומזכירים את הוראות החוק למניעת עישון במקומות ציבוריים (לאחר שעודכנו והורחבו) והחשיפה לעישון התשמ"ג-1983 (ראו סעיף 61.19 בתקשי"ר בדבר הגבלת העישון), ויש להביא הוראות אלו לידיעת כל העובדים:

- א. העישון אסור בכל מקום במשרד ממשלתי, לרבות כל מבנה וכל חצרי המבנה.
לעניין בית חולים או מרפאה, חל איסור גם באזור הכניסה או היציאה לבניין, בטווח של 10 מטר מהדלת.
- ב. לא יחזיק אדם או עובד סיגריה, סיגרילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים, בכל שטח המשרד, בית חולים או מרפאה.
- ג. על האחראי לקבוע שלט המורה על איסור העישון בכל שטח המשרד הממשלתי. השלט המורה על איסור העישון יכיל סמל וחלק מילולי כפי שמופיע בתוספת השנייה לתקנות הגבלת העישון במקומות ציבוריים (קביעת שלטים) התשמ"ד-1984.
- ד. האחראי לא יציב מאפרה במקום בו העישון אסור. ב"מאפרה" הכוונה לכלי המיועד לשמש להשלכת אפר ושיירי מוצרי טבק לתוכו.
- ה. האחראי רשאי להטיל את תפקיד הפיקוח על אחד או יותר מעובדי המשרד או היחידה (להלן – "המפקח").
האחראי או המפקח חייבים לעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף זה. יראו אותם כמי שמילאו אחר הוראה זו, אם הוכיחו כי עשו את כל אלה:
  - 1) פנו לאדם המעשן או המחזיק סיגריה, סיגרילה, נרגילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים במקום ציבורי, לחדול מהמעשה האסור או נקטו אמצעים סבירים כדי להבטיח מניעת עבירות.
  - 2) התלוננו או עשו מאמץ סביר לעשות כן, בפני שוטר, אם על אף פעולתם כאמור בנסמן מס' 1 שצוין לעיל, נמשכה הפרת ההוראה.
- ו. שר הבריאות רשאי להסמיק עובד ציבור להיות סדרן ממונה בבית חולים, לפי בקשה של האחראי בבית החולים.

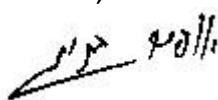
- ז. האחראי יפרסם באתר האינטרנט או בדרך אחרת, מספר טלפון לצורך הגשת תלונה.
- ח. עובד המועסק במשרד או ביחידה, לפי העניין, יבקש בנימוס מאת קהל הפונים להימנע מעישון בעת בואם להסדיר את ענייניהם בכל מבנה שהוא רכוש המדינה.
- ט. רשאי המפקח או הסדרן לדרוש מאדם או עובד אשר עישן במקום בו העישון אסור, לזהות עצמו ואם סירב לעשות כן רשאי הוא לעכב אותו במקום עד לבוא שוטר, אך לא יותר מאשר שעה אחת.
- עובר אדם או עובד על הוראות פרק זה בתחום בית החולים, רשאי הסדרן למסור לו הזמנה שבה יואשם באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את הקנס במקום להישפט על העבירה האמורה, בהתאם להוראות פרק ז' לחוק סדר הדין הפלילי {נוסח משולב}, התשמ"ב 1982. (חוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון. התשמ"ג 1983 - תיקון מס' 2 התשס"ז 2007).

האחראי לאכיפת האמור בסעיף זה בתקש"ר הינו **הסמנכ"ל הבכיר למינהל ומשאבי אנוש** של כל יחידה ממשלתית או המנהל האדמיניסטרטיבי בבית החולים הממשלתי. ביחידה אשר אין בה סמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, האחראי לאכיפה הינו **מנהל היחידה**.

אנו פונים בזאת לסמנכ"לים הבכירים למינהל ולמשאבי אנוש, למנהלים האדמיניסטרטיביים, לממונים על ההדרכה ולממונים על הרווחה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך, **לציין את ה"יום ללא עישון"** על-ידי מתן פרסום מתאים לכך בקרב העובדים ובעלוני המשרד, וכן להביא לביטוי את חשיבותו בכל האמצעים האפשריים.

תודה על שיתוף הפעולה !

בברכה,

אופיר בניהו

מנהל אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה

העתק: פרופ' דניאל הרשקוביץ - נציב שירות המדינה
הנהלת נציבות שירות המדינה
מנהלי האגף למשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
הממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
גב' ברוריה אטיאס – מנהלת תחום בכיר (רווחה), נש"מ